

[২০০০] ১ এছ চি আৰ ২৭০

মহম্মদ আবুবক্কৰ ছিদ্দিক

বনাম

মুস্তাফা শ্বাহিদুল ইছলাম আৰু অন্যান্য

১৮ জানুৱাৰী, ২০০০

[মুখ্য ন্যায়াধীশ ড° এ এছ আনন্দ, ন্যায়াধীশ এচ ৰাজেন্দ্ৰ বাবু আৰু আৰ চি লাহোতি]

জনপ্ৰতিনিধিত্ব আইন, ১৯৫১: ধাৰা ১০৯ আৰু ১১০

নিৰ্বাচনী আবেদন- প্ৰত্যাহাৰ- বিকল্পৰ বাবে আবেদন- দাখিলৰ বাবে সীমাবদ্ধতাৰ
সময়সীমা- হিচাপ কৰা হৈছে।

প্ৰতিপক্ষ নং ১৬ য়ে দাখিল কৰা নিৰ্বাচনী আবেদন- নিৰ্বাচিত প্ৰাৰ্থী প্ৰতিপক্ষ নং ১ৰ
নিৰ্বাচনক প্ৰত্যাহ্বান জনোৱা - ১৯৯৭ চনৰ ২৯ এপ্ৰিলত নিৰ্বাচনী আবেদন প্ৰত্যাহাৰৰ বাবে
আবেদন দাখিল কৰা হয়- ১৯৯৭ চনৰ ১৪ জুলাইত প্ৰত্যাহাৰৰ জাননী জাৰি কৰি ৰাজপত্ৰৰ
লগতে স্থানীয় ইংৰাজী বাতৰি কাকতত প্ৰকাশ কৰা হয়- ২.৯.৯৭ তাৰিখে প্ৰত্যাহাৰৰ বাবে
দাখিল কৰা আবেদন মঞ্জুৰ কৰা হয় আৰু আইনখনৰ ১১০ নং ধাৰাত প্ৰয়োজনীয় বিধান
অনুসৰি একেটা বিষয়ৰ ওপৰত অধিসূচনা জাৰি কৰা হয়- অধিসূচনাখন ১৯৯৭ চনৰ ১২
ছেপ্টেম্বৰত আসাম ট্ৰিবিউন কাকতত প্ৰকাশ কৰা হয়। ১৯৯৭ চনৰ ২০ ছেপ্টেম্বৰত চৰকাৰী
ৰাজপত্ৰতো প্ৰকাশ পাইছিল- ১৯৯৭ চনৰ ৩০ ছেপ্টেম্বৰত আপীলকাৰীয়ে আইনখনৰ ধাৰা
১০০(৩)(গ)ৰ অধীনত নিৰ্বাচনী আবেদনৰ কাৰ্য্যবিধি চলাব পৰাকৈ বিকল্প আবেদনকাৰি হোৱাৰ
বাবে অনুমতি বিচাৰি আবেদন দাখিল কৰে- ১৯৯৭ চনৰ ৩ অক্টোবৰত আপীলকাৰীয়েও একে
সকাহৰ বাবে আন এখন আবেদন দাখিল কৰে- দুয়োখন আবেদন খাৰিজ কৰা হয় এই
ভিত্তিত যে সেই আবেদনসমূহ আইনখনৰ ধাৰা ১১০ৰ অধীনত নিৰ্ধাৰিত সীমাবদ্ধতাৰ দোষে
দোষিত আছিল, এই ন্যায়ালয়ত আপীল কৰা হয়- বিচাৰ কৰা হয়- উচ্চ ন্যায়ালয়ে চৰকাৰী
ৰাজপত্ৰত প্ৰকাশৰ তাৰিখৰ পৰা গণনা নকৰি ১২.৯.৯৭ তাৰিখৰ ইংৰাজী দৈনিক আসাম
ট্ৰিবিউনত জাননী প্ৰকাশৰ পৰা সীমাবদ্ধতাৰ সময়সীমা গণনা কৰি ভুল কৰিছিল - ১৪ দিনৰ
সময়সীমা চৰকাৰী ৰাজপত্ৰত প্ৰত্যাহাৰ জাননী প্ৰকাশৰ তাৰিখৰ পৰা অৰ্থাৎ ১৯৯৭ চনৰ ২০

ছেপ্টেম্বৰৰ পৰা গণনা কৰা উচিত আছিল - দুয়োখন আবেদন চৰকাৰী ৰাজপত্ৰত জাননী প্ৰকাশৰ তাৰিখৰ পৰা গণনা কৰা বিধিগত ১৪ দিনৰ সময়সীমাৰ ভিতৰত দাখিল কৰা হৈছিল।

দেৱানী আপীল অধিকাৰক্ষেত্ৰ: দেৱানী আপীল নং ২০৫৭/১৯৯৯

এই আপীল অসম উচ্চ ন্যায়ালয়ে ই. পি. নং ৭/১৯৯৬-ৰ অন্তৰ্ভুক্ত এম. চি. নং ১২৫/৯৭ ত প্ৰদান কৰা ৬.১২.৯৭ তাৰিখৰ ৰায় আৰু আদেশৰ পৰা উদ্ভৱ হৈছে।

আপীলকাৰীৰ হৈ- শ্ৰীমতী নৰগোলকাৰ, শুজাত হুছেইন আৰু ডি.এম. নৰগোলকাৰ;

১ নং প্ৰতিপক্ষৰ হৈ- গোপাল সুব্ৰমনিয়াম, কৃষ্ণ শৰ্মা, জে.আৰ. লুৰং আৰু শ্ৰীমতী এছ জননী;

১৪ নং প্ৰতিপক্ষৰ হৈ- মেচাৰ্চ জৈন হাসাৰীয়া এণ্ড কোম্পানীক প্ৰতিনিধিত্ব কৰি শ্ৰী বিজয় হাসাৰীয়া ।

আদালতৰ ৰায়দান তলত দিয়া ধৰণে প্ৰদান কৰা হয়-

বিশেষ অনুমতিৰ প্ৰাপ্তিৰ দ্বাৰা দাখিল কৰা এই আবেদনত ১৬ নং প্ৰতিপক্ষ মহম্মদ ইদ্ৰিছ আলীয়ে ১৯৯৬ চনত অনুষ্ঠিত সাধাৰণ নিৰ্বাচনত অসম বিধানসভাৰ ৮৩ নং ধিং বিধানসভাৰ সদস্য হিচাপে ১নং প্ৰতিবাদী শ্ৰীমুস্তাফা শ্বাহিদুল ইছলামক নিৰ্বাচিত হোৱাৰ সন্দৰ্ভত প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰি জনপ্ৰতিনিধিত্ব আইন, ১৯৫১ (ইয়াৰ পিছত আইন বুলি কোৱা হ'ব)ৰ ধাৰা ৮০ ৰ লগতে ধাৰা ৮০-এৰ অধীনত নিৰ্বাচনী আবেদন দাখিল কৰিছিল। নিৰ্বাচন আবেদনত বিভিন্ন অভিযোগ উত্থাপন কৰা হৈছিল আৰু নিৰ্বাচনত ভোটদান কৰা ভোট পুনৰ গণনাৰ নিৰ্দেশ আৰু তাৰ পিছত ১ নং প্ৰতিবাদীৰ নিৰ্বাচন ১০০(১)(ঘ)(iii) আৰু (iv) ধাৰাত বাতিল ঘোষণা কৰিবলৈ আৰু নিৰ্বাচন আবেদনকাৰীক উক্ত বিধানসভা সমষ্টিৰ পৰা যথাযথভাৱে নিৰ্বাচিত বুলি ঘোষণা কৰিবলৈ প্ৰাৰ্থনা জনোৱা হৈছিল। এই নিৰ্বাচনী আবেদনখন গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ত নিৰ্বাচনী আবেদন নং ৭/১৯৯৬ হিচাপে পঞ্জীয়ন কৰা হয় যদিও নিৰ্বাচিত প্ৰাৰ্থীয়ে এই আবেদনৰ বিৰোধিতা কৰে আৰু মনোনয়ন পত্ৰ দাখিল কৰি নিৰ্বাচনত প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰা আন একাংশ প্ৰাৰ্থীয়ে উচ্চ ন্যায়ালয়ত হাজিৰ হোৱা নাছিল। নিৰ্বাচনী আবেদনকাৰীয়ে সৰ্বভাৰতীয় কংগ্ৰেছ (তিৱাৰী)ৰ দ্বাৰা মনোনীত প্ৰাৰ্থী হিচাপে নিৰ্বাচনত প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰিছিল, আনহাতে নিৰ্বাচিত প্ৰাৰ্থী - ১ নং প্ৰতিবাদীয়ে ভাৰতীয় ৰাষ্ট্ৰীয় কংগ্ৰেছ

(১)ৰ পৃষ্ঠপোষকতাত নিৰ্বাচনত প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰিছিল। দেখা যায় যে ইয়াৰ মাজতে সৰ্বভাৰতীয় কংগ্ৰেছ (তিৱাৰী) আৰু ভাৰতীয় ৰাষ্ট্ৰীয় কংগ্ৰেছ (১) একত্ৰিত হৈছিল আৰু সেই একত্ৰীকৰণৰ বাবে নিৰ্বাচনী আবেদনকাৰী আৰু নিৰ্বাচিত প্ৰাৰ্থী দুয়োজনেই একেটা ৰাজনৈতিক দলৰ সদস্য হৈছিল। এই পৰ্যায়ত নিৰ্বাচনী আবেদনকাৰীয়ে আইনখনৰ ১০৯ নং ধাৰাত আবেদন দাখিল কৰি নিৰ্বাচনী আবেদনখন প্ৰত্যাহাৰ কৰিবলৈ বিচাৰিছিল। এই আবেদনখন ১৯৯৭ চনৰ ২৯ এপ্ৰিলত দাখিল কৰা হৈছিল। ১৯৯৭ চনৰ ১৪ জুলাইত প্ৰত্যাহাৰ আবেদনখনৰ জাননী জাৰি কৰি চৰকাৰী গেজেটৰ লগতে স্থানীয় ইংৰাজী বাতৰি কাকতত প্ৰকাশ কৰা হয়। ২.৯.৯৭ তাৰিখে প্ৰত্যাহাৰ আবেদনখন মঞ্জুৰ কৰা হয় আৰু আইনখনৰ ১১০ নং ধাৰাত নিৰ্দেশ দিয়া অনুসৰি একেটাৰ বিষয়ে অধিসূচনা প্ৰকাশ কৰা হয়। অধিসূচনাখন ১৯৯৭ চনৰ ১২ ছেপ্টেম্বৰত আসাম ট্ৰিবিউন, প্ৰদৰ্শক-৩ ত প্ৰকাশ কৰা হয়। ১৯৯৭ চনৰ ২০ ছেপ্টেম্বৰত ইয়াক চৰকাৰী গেজেট, প্ৰদৰ্শক-৪ ত প্ৰকাশ কৰা হয়। ১৯৯৭ চনৰ ৩০ ছেপ্টেম্বৰত আপীলকাৰীয়ে আইনখনৰ ধাৰা ১০০(৩)(গ)ৰ অধীনত নিৰ্বাচনী আবেদনত কাৰ্যবিধি আগবঢ়াব পৰাকৈ বিকল্পৰ বাবে অনুমতি বিচাৰি আবেদন দাখিল কৰে। এই আবেদনত ১৯৯৭ চনৰ ১২ ছেপ্টেম্বৰ তাৰিখৰ সংখ্যাত অসম ন্যায়াধিকৰণত প্ৰকাশিত প্ৰত্যাহাৰ জাননীখন উল্লেখ কৰা হৈছে। ইয়াৰ পৰা দেখা যায় যে ১৯৯৭ চনৰ ৩ অক্টোবৰ তাৰিখে আপীলকাৰীয়েও একে সকাহ বিচাৰি আন এখন আবেদন দাখিল কৰিছিল (যিখন ১২৫/৯৭ হিচাপে পঞ্জীয়ন কৰা) এই আবেদনত প্ৰত্যাহাৰ কৰাৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা হৈছে; ১৯৯৭ চনৰ ১২ ছেপ্টেম্বৰ তাৰিখে অসম ন্যায়াধিকৰণত প্ৰকাশিত সেই জাননীৰ লগতে ১৯৯৭ চনৰ ২০ ছেপ্টেম্বৰ তাৰিখে গেজেটত প্ৰকাশিত জাননীখনৰ কথাও উল্লেখ কৰা হৈছে। নিৰ্বাচিত প্ৰাৰ্থীজনে বিকল্প আবেদনৰ বিৰুদ্ধাচৰণ কৰিছিল। এই আবেদনত আপীলকাৰীয়ে দাখিল কৰা আবেদনসমূহ এই আদেশৰ দ্বাৰা খাৰিজ কৰা হৈছিল যে দুয়োখন আবেদনকে ধাৰা ১১০ৰ অধীনত নিৰ্ধাৰিত সীমাবদ্ধতাৰ অধীনত দোষিত কৰা হৈছে। আমি আপীলকাৰীৰ অধিবক্তাৰ যুক্তি শুনিলোঁ। বিবাদিত প্ৰতিপক্ষৰ হৈ গোচৰৰ সংক্ষিপ্ত বিৱৰণ দাখিল কৰা বিদ্বান অধিবক্তাই কয় যে তেওঁৰ হাতত গোচৰৰ নথি নাই আৰু সেয়েহে কোনো ধৰণৰ সহায় আগবঢ়াব পৰা নাই। তেওঁ কোনো মুহূৰ্ততে তেওঁ আদালতৰ পৰা গোচৰটোৰ পৰা অব্যাহতি বিচৰা নাছিল। ১ নং প্ৰতিপক্ষকো আন কোনোৱেই প্ৰতিনিধিত্ব কৰা নাই। ১ নং প্ৰতিবাদীও ব্যক্তিগতভাৱে উপস্থিত নাই। আন প্ৰতিবাদীসকলক ইতিমধ্যে এক্স-পাৰ্টি ঘোষণা কৰা হৈছে। সেয়েহে আমি আপীলকাৰীৰ বিদ্বান অধিবক্তাৰ যুক্তি শুনাৰ পিছত আৰু বিশেষ অনুমতিৰ আবেদনৰ শুনাৰ সময়ত জাননীখনৰ প্ৰতি সঁহাৰি জনাই ১ নং প্ৰতিপক্ষই দাখিল কৰা জবাবী শপতনামাকে ধৰি গোচৰৰ নথি সযতনে পঢ়ি আমি এই আপীল নিষ্পত্তি কৰিছোঁ।

আইনখনৰ ১১০ নং ধাৰাত উল্লেখ আছে:

"১১০- নিৰ্বাচনী আবেদন প্ৰত্যাহাৰৰ পদ্ধতি- (১) যদি এজনতকৈ অধিক আবেদনকাৰী থাকে, তেন্তে সকলো আবেদনকাৰীৰ সন্মতি অবিহনে নিৰ্বাচনী আবেদন প্ৰত্যাহাৰৰ বাবে কোনো আবেদন গ্ৰহণ কৰা নহ'ব।

২) উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ মতে যদি এনে আবেদন কোনো ধৰণে প্ৰভাৱিত বা প্ৰৰোচিত দাখিল কৰা হৈছে কৰা হৈছে যিটো অনুমোদিত হ'ব নালাগে, তেন্তে প্ৰত্যাহাৰৰ বাবে দাখিল কৰা কোনো আবেদন মঞ্জুৰ কৰা নহ'ব।

(৩) যদি এই আবেদন মঞ্জুৰ কৰা হয় -

(ক) প্ৰতিপক্ষৰ হোৱা খৰচ বা উচ্চ ন্যায়ালয়ে উপযুক্ত বুলি বিবেচনা কৰা ইয়াৰ অংশ পৰিশোধ কৰিবলৈ আবেদনকাৰীক নিৰ্দেশ দিয়া হ'ব;

(খ) উচ্চ ন্যায়ালয়ে নিৰ্দেশ দিব যে প্ৰত্যাহাৰৰ জাননীখন চৰকাৰী ৰাজপত্ৰত আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা নিৰ্দিষ্ট কৰা আন ধৰণে প্ৰকাশ কৰা হ'ব আৰু তাৰ পিছত সেই অনুসৰি জাননীখন প্ৰকাশ কৰা হ'ব;

(গ) যিজন ব্যক্তি নিজেই আবেদনকাৰী হয়, তেওঁ এনে আবেদনৰ ১৪ দিনৰ ভিতৰত আবেদনকাৰী পক্ষই আবেদন প্ৰত্যাহাৰ কৰাৰ ঠাইত আবেদনকাৰী হিচাপে নাম সলনি কৰিবলৈ আবেদন কৰিব পাৰে আৰু যদি নিৰাপত্তা সম্পৰ্কীয় চৰ্তসমূহ মানি লোৱাৰ পিছত, তেনেদৰে আবেদনকাৰী হিচাপে নাম সলনি কৰাৰ অধিকাৰ থাকিব আৰু উচ্চ ন্যায়ালয়ে উপযুক্ত বুলি বিবেচনা কৰা চৰ্তত গোচৰৰ কাৰ্য্যপ্ৰক্ৰিয়া অব্যাহত ৰাখিব পাৰিব।

ধাৰা ১১০(৩)(খ) ৰ পৰ্যালোচনাই দেখুৱায় যে উচ্চ ন্যায়ালয়ে প্ৰত্যাহাৰৰ জাননী (নিৰ্বাচনী আবেদনৰ) চৰকাৰী ৰাজপত্ৰত আৰু নিৰ্দিষ্ট কৰা আন ধৰণে প্ৰকাশ কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিব। ধাৰা (৩)ৰ উপ-ধাৰা (গ)ত উল্লেখ আছে যে এনেদৰে প্ৰকাশ কৰাৰ ১৪ দিনৰ ভিতৰত, এজন ব্যক্তি যিয়ে নিজেই আবেদনকাৰী হয়, তেওঁ নিৰ্বাচনী আবেদন প্ৰত্যাহাৰ কৰা পক্ষৰ ঠাইত আবেদনকাৰী হিচাপে নাম সলনি কৰিবলৈ আবেদন কৰিব পাৰে আৰু উচ্চ ন্যায়ালয়ে নিৰ্ধাৰণ কৰা চৰ্তসমূহ মানি চলাৰ পিছত তেওঁক গোচৰৰ কাৰ্য্যপ্ৰক্ৰিয়া অব্যাহত ৰাখিবলৈ অনুমতি দিয়া হ'ব পাৰে।

এইদৰে দফা (খ)ত স্পষ্টভাৱে উল্লেখ আছে যে উচ্চ ন্যায়ালয়ে আবেদন প্ৰত্যাহাৰ কৰাৰ জাননীখন চৰকাৰী ৰাজপত্ৰত প্ৰকাশ কৰাটো বাধ্যতামূলক। চৰকাৰী ৰাজপত্ৰত জাননীখন প্ৰকাশৰ উপৰিও উচ্চ ন্যায়ালয়ে নিৰ্ধাৰণ কৰা আন ধৰণেও জাননীখন প্ৰকাশ কৰিব পাৰি। "আনুষ্ঠানিক ৰাজপত্ৰত আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা নিৰ্ধাৰিত আন ধৰণে" (আমাৰ দ্বাৰা গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা হৈছে) অভিব্যক্তিটোৱে স্পষ্টভাৱে বুজায় যে বাতৰি কাকতত বা আন কোনো ধৰণে প্ৰকাশ কৰাটো চৰকাৰী ৰাজপত্ৰত জাননীখন প্ৰকাশৰ এক অতিৰিক্ত ব্যৱস্থা কিন্তু ইয়াৰ বিকল্প ব্যৱস্থা নহয়।

যদি আন কোনো ধৰণে প্ৰকাশৰ তাৰিখ চৰকাৰী গেজেটত প্ৰকাশৰ তাৰিখৰ আগত হয়, তেন্তে দফা (গ)ত নিৰ্ধাৰিত ১৪ দিনৰ ভিতৰত মূল নিৰ্বাচনী আবেদনকাৰীৰ ঠাইত নাম সলনি কৰিবলৈ আবেদন কৰিব পৰা সময়সীমা সাধাৰণতে আৰম্ভ নহয় যদিহে বৰ্তমানৰ গোচৰৰ দৰে চৰকাৰী গেজেটত প্ৰকাশ নহয়। উচ্চ ন্যায়ালয়ে প্ৰদৰ্শক-৪ চৰকাৰী গেজেটত প্ৰকাশৰ তাৰিখৰ পৰিৱৰ্তে ভুলকৈ ১২.৯.৯৭ তাৰিখৰ ইংৰাজী দৈনিক অসম ট্ৰিবিউনত জাননীখনৰ প্ৰকাশৰ পৰা সীমাবদ্ধতাৰ সময়সীমা হিচাপ কৰিছিল। প্ৰত্যাহাৰৰ জাননীখন চৰকাৰী গেজেটত প্ৰকাশৰ তাৰিখৰ পৰা অৰ্থাৎ ১৯৯৭ চনৰ ২০ ছেপ্টেম্বৰৰ পৰা ১৪ দিনৰ সময়সীমা গণনা কৰা উচিত আছিল আৰু এইদৰে গণনা কৰিলে আমি দেখিবলৈ পাওঁ যে আপীলকাৰীয়ে যিখন আবেদন দাখিল কৰিছিল (বিবিধ গোচৰ নং ১২৫/৯৭) সেই আবেদনখনো তেওঁৰ দ্বাৰা দাখিল কৰা আবেদনখনৰ বিধিগত তাৰিখৰ বাহিৰে (বিবিধ গোচৰ নং .../৯৭) আবেদনখন দাখিল কৰাৰ ১৪ দিনৰ ভিতৰত দাখিল কৰা নাছিল।

এনে পৰিস্থিতিত উচ্চ ন্যায়ালয়ে আপীলকাৰীয়ে দাখিল কৰা আবেদনকাৰীৰ নাম সলনি কৰিবলৈ কৰা আবেদনসমূহ তামাদী দোষে দোষিত হোৱাৰ ভিত্তিত খাৰিজ কৰাত ভুল কৰিছে। এইদৰে উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ বিবাদিত আদেশ বাহাল ৰাখিব নোৱাৰি আৰু সেই আদেশ বাতিল কৰা হল। আইনৰ ধাৰা ১১০ৰ অধীনত নিৰ্ধাৰিত সীমাবদ্ধতাৰ সময়সীমাৰ ভিতৰত দাখিল কৰা বিকল্প আবেদনখনৰ অধিক পৰ্যালোচনাৰ বাবে গোচৰটো উচ্চ ন্যায়ালয়লৈ ঘূৰাই পঠোৱা হল। উচ্চ ন্যায়ালয়ে তৎকালীনভাৱে পৰৱৰ্তী উপযুক্ত পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিব।

আপীল সফল হয় আৰু সেয়েহে মঞ্জুৰ কৰা হল। কিন্তু এই আপীলৰ খৰচৰ ক্ষেত্ৰত কোনো আদেশ দিয়া নহয়।

আপীল মঞ্জুৰ কৰা হল।

Translated by using AI, IIT, Guwahati

DISCLAIMER

"The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation".

(“স্থানীয় ভাষালৈ অনুদিত এই ৰায় গোচৰত জড়িত পক্ষই বুজি পোৱাৰ উদ্দেশ্যে সীমিত ব্যৱহাৰৰ বাবেহে। ইয়াৰ বাবে অন্য ক্ষেত্ৰত অনুদিত ৰূপ ব্যৱহৃত নহ'ব। সকলো ব্যৱহাৰিক আৰু বিভাগীয় কামৰ লগতে ৰায়ৰ কাৰ্যকৰীকৰণ আৰু ৰূপায়ণৰ ক্ষেত্ৰতো এই ৰায়ৰ ইংৰাজী সংস্কৰণটোৱেই সঠিক বিবেচিত হ'ব।”)